

درآمدی نوین بر سازمان‌های بین‌المللی (بین‌الدولی و غیردولتی)

سیدمحمد رضا موسوی فرد

ابراهیم محمودی

میتاب سیفی

انتشارات برگ آذین ایلام - تابستان ۱۳۹۴

سرشناسه : موسوی فرد، سیدمحمد رضا، ۱۳۶۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : درآمدی نوین بر سازمان های بین المللی (بین الدولی و غیردولتی)
 مشخصات نشر : یلام: برگ آذین، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱۵۸ص.
 شابک : ۸۵۰۰۰ ریال: 4-37-6141-600-978
 وضعیت فهرست : فیبای مختصر
 نویسی
 یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
 شناسه افزوده : محمودی، ابراهیم، ۱۳۵۶-
 شناسه افزوده : سیفی، مهتاب، ۱۳۶۶.
 شماره کتابشناسی : ۳۸۰۱۹۰۸
 ملی

نام کتاب: درآمدی نوین بر سازمان های بین المللی (بین الدولی و غیردولتی)
 مؤلفین: سیدمحمد رضا موسوی فرد، ابراهیم محمودی، مهتاب سیفی
 حروفچین و صفحه آرا: مؤده صدر، پروین صاقلخانی (موسسه ترنم)
 ویراستاران ادبی: ابراهیم محمودی، مهتاب سیفی
 طرح جلد: محمد رضا داودی
 شمارگان: ۱۰۰۰
 نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴
 قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال
 ناشر: انتشارات برگ آذین ایلام
 شابک: ۴-۳۷-۶۱۴۱-۶۰۰-۹۷۸
 نشانی ناشر: ایلام، میدان معلم، خیابان مبارزان، انتهای مبارزان یک
 تلفن دفتر مرکزی: ۰۸۴۳۲۲۳۰۵۴۹ - همراه: ۰۹۱۸۹۴۸۵۲۵۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۹
پیشگفتار	۱۳
فصل اول: تاریخچه و مبانی نظری سازمان‌های بین‌المللی بین‌الدولی	
مقدمه فصل	۱۹
تاریخچه سازمان‌های بین‌المللی بین‌الدولی	۲۰
تعریف سازمان‌های بین‌المللی	۲۴
عناصر تشکیل‌دهنده سازمان‌های بین‌المللی	۲۶
شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی	۲۸
تقسیم‌بندی سازمان‌های بین‌المللی	۳۳
اعضای سازمان‌های بین‌المللی	۳۷
نحوه پذیرش اعضای جدید	۳۸
صلاحیت سازمان‌های بین‌المللی	۴۰
منابع نظم داخلی سازمان‌های بین‌المللی	۴۱
ویژگی‌های سازمان‌های بین‌المللی	۴۲
مزایا و مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی	۴۵
انواع مصونیت‌های سازمان‌های بین‌المللی	۴۷
مصونیت قضایی	۴۷
مصونیت اموال و اماکن سازمان‌های بین‌المللی و هیأت‌های دیپلماتیک	۴۸
مصونیت بایگانی استاد و آزادی ارتباطات	۴۹
مصونیت از تعرض	۵۰
پناهندگی	۵۰
انواع مزایای سازمان‌های بین‌المللی	۵۱

بودجه‌ی سازمان‌های بین‌المللی ۵۱

۱. مشارکت ارادی دولت‌ها ۵۱

۲. مشارکت الزامی دولت‌ها ۵۱

فصل دوم: مبانی نظری تشکیل سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی و مبانی تأسیس آن از منظر حقوق بین‌الملل

مقدمه فصل ۵۷

جهان شدن ۵۸

همگرایی منطقه‌ای: نای ضروری تشکیل ۶۰

نظریه کارکرد گرایی: بنای نظری تشکیل ۶۲

تأسیس از منظر نظریه‌ی دگرگویی ۶۴

مبنای تشکیل از منظر نهاد گرایی لیبرال ۶۶

مفروضات نهاد گرایی لیبرال در این حوزه ۶۸

تغییرات نگرشی ۶۹

پیشبرد کثرت گرایی بین‌المللی ۶۹

ایجاد ابزارهای جدید تأثیر گذاری ۷۰

ظهور کنشگران جدید و خودمختار ۷۰

سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی ۷۴

نتیجه تشکیل سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی "جامعه‌ی مدنی بین‌المللی" ۷۷

تعریف سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی ۷۹

ایجاد سازمان‌های غیردولتی براساس حقوق داخلی یک دولت ۸۱

علل رشد فزاینده‌ی سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در نظام بین‌الملل ۹۰

محدودیت‌های سازمان‌های غیردولتی در سطح نظام بین‌الملل ۹۴

شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی از دید دکترین ۹۶

شخصیت حقوقی سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در اسناد حقوقی بین‌المللی ۹۷

انواع تقسیم‌بندی سازمان‌های بین‌المللی غیر دولتی ۱۰۰

فصل سوم: درآمدی نوین و مختصر بر چند سازمان بین‌المللی بین‌الدولی و غیردولتی
(مطالعات میان رشته‌ای حقوق بین‌الملل و علوم سیاسی و روابط بین‌الملل)

- مقدمه فصل ۱۰۵
- شورای حقوق بشر جایگزین کمیسیون حقوق بشر ۱۰۶
- دلایل شکست کمیسیون حقوق بشر ۱۰۸
- شورای حقوق بشر ۱۱۰
- سازمان خوارو بار کشاورزی ملل متحد (فائو) ۱۱۲
- سازمان بین‌المللی مهاجرت ۱۱۷
- سازمان بین‌المللی کار ۱۲۰
- سازمان شانگهای ۱۲۶
- سازمان تجارت جهانی جایگزین گات ۱۳۱
- سازمان هواپیمایی کشورهای بین‌المللی (ایکائو) ۱۳۶
- کنفرانس توسعه و تجارت ملل متحد (تکاد) ۱۴۰
- کمیته بین‌المللی صلیب سرخ ۱۴۵
- اصول و وظایف اساسنامه (فدراسیون) ۱۴۸
- منابع و مآخذ ۱۵۰

مقدمه:

با دیگر آن قادر متعال را شکر می‌کنم، که به من نعمت حیات داد تا که بتوانم قلم به دست گرفته و در وادی علم هرچند ناقص و پر از اشکال مجدداً قلم فرسایی نمایم. و این چیزی نیست جز لطف بیکران حضرت دوست که نسبت به بنده - پیر خود، امیدوارم بدور از هرگونه کبر و غروری در راه بندگی‌اش خاضعانه و خاشعانه در خدمت به خلقتش در نیابت او قدم بردارم.

در اثر خاصه سه‌جله است که خلاصه‌ای از دو کتاب نقش سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی در افتادات بشرذوستانه و حقوق سازمان‌های بین‌المللی اثر نگارنده به صورت کاملاً اختصار بحث و بررسی و جمع‌شود و مباحثی که از سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی و بین‌دولتی که جا افتاده شده بعنوان مطالب و الحاقات و اضافات بدان اضافه شود و تفاوت اساسی اثر فوق با دیگر آثار ذکر شده را می‌توان در یک نکته اساسی خلاصه کرد؛ آن‌هم روش تخصصی بررسی این نوع سازمان در سطح نظام بین‌المللی است که با نگاهی کاملاً جدید (میان رشته‌ای) با مساعدت گرفتن از مطالعات حوزه بین‌الملل اعم از ارتباط بین‌الملل و حقوق بین‌الملل و مطالعات سیاسی است که بصورت تلفیقی در اثر حاضر بحث می‌شود. این در حالیست که در دوائر فوق‌الذکر صرفاً مطالعات تخصصی محدود به یک رشته خاص مورد توجه بوده است.

بطوری که در کتاب نقش سازمانهای بین‌المللی غیردولتی در جهانی شدن در وهله اول صرفاً مطالعات سیاسی و جهانی‌شدن که مرتبط به همان حوزه تخصصی است، سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی آنهم از نوع سازمان‌هایی که در امور خیر و عام‌المنفعه (همانند صلیب سرخ و هلال‌احمر) مورد بررسی قرار گرفته و دارای یک نوع نگاه تخصصی و صرف تک‌بعدی بوده است و دیگر سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی مورد تجزیه و تحلیل قرار نگرفته است این در حالی است که سعی شده این اثر در اثر حاضر کاملاً پوشش داده شود. در وهله دوم علاوه بر اقدامات بشردوستانه در صومعات دیگری که مبنای تشکیل این نوع نهادهای بین‌المللی مردمی است نیز مورد توجه قرار گیرد. و نقش آن نیز در پیشبرد صلح بین‌المللی مورد نظر واقع گردد.

در اثر دوم که تحت عنوان حقوق سازمان‌های بین‌المللی است؛ سعی شده است به مسائل حول قوانین و مقررات حقوقی سازمان بین‌المللی بین‌الدولی پرداخته شود که صرفاً به جامعه ملل متحد، سازمان ملل متحد و ارگان‌های وابسته به آن و تاریخچه تشکیل آن بسنده شده است و چند سازمان بین‌المللی منطقه‌ای نیز بررسی شده است که در اثر حاضر سعی شده علاوه بر حفظ اساس و مبانی کتب فوق‌الذکر مطالب جدیدی در این حوزه است بدان اضافه گردد و تکمیل شود.

در اینجا بر خود واجب دانسته ضمن رخصت گرفتن از اساتید بزرگ و صاحب نظر در این دو حوزه تخصصی که امید است با افاضاتشان در جهت نیل به پربارتر کردن علم ناقص خود ما را رهنمون سازند از انتشارات زنان ایلانم و استاد عزیزم جناب آقای ظاهر سارایی که مدیریت آنرا برعهده دارند کمال تشکر و سپاسگزاری را داشته باشم که در ایام مدرسه افتخار شاگردی ایشان را داشته‌ام که در طول چاپ سه تالیف اول اینجانب همکاری بسیار تنگاتنگی با بنده داشته‌اند. و همچنین همکاران عزیزم جناب آقای ابراهیم محمودی و سرکار خانم مهتاب سیفی و محمد رضا داوودی (طراح جلد) که بعنوان همکار در کنار اینجانب بوده و خالصانه متحمل حمای در گردآوری و دسته بندی و تدوین مطالب شدند کمال تشکر را دارد. همچنین مراتب سپاسگزاری خودم را از انتشارات برگ آذین ایلانم با مدیریت استاد عباس صدی اعلام می‌دارم که در بدو مراحل اولیه تا چاپ نهایی مشفقانه در کنار ما بودند. در نهایت سرکار خانم مژده صدر مدیریت موسسه برتر که در بحث صفحه آرایی و حروفچینی علیرغم وقت کمی که ما در اختیار ایشان گذاشتیم در حد توان کار را دگر را انجام دادند. توفیق همگی این عزیزان را از خداوند متعال خواهان و خواستارم. بدون شک بدون همکاری این عزیزان خلق اثر حاضر به هیچ وجه میسر نبود، تلاش‌های تمامی عزیزان در جای خود ارزشمند و برای اینجانب قابل تقدیر بود. در پایان مقدمه از تمامی خوانندگان محترم که وقت گرانبهای خویش را در

جهت مطالعه مطالب این کتاب صرف می‌نمایند کمال امتنان را دارد و امید است هرگونه نقصانی را بر بزرگی خویش فرض نموده و بر ما ببخشایند و هرگونه پیشنهاد و انتقادی را در جهت غنی سازی بیشتر مطالب انشاء الله در ویرایش‌های آینده به ما منتقل سازند.

سید محمد رضا موسوی فرد و دیگر مولفان

تابستان یک هزار سیصد و نود چهار هجری شمسی

www.ketab.ir